

VATANDAŞLIK VE DEMOKRASİ EĞİTİMİ DERSİ 8. SINIF

ETKİLİ İLETİŞİM İÇİN

Süre	: 40 dakika
Tema	: Demokrasi Kültürü
Temel Beceriler	: Eleştirel düşünme, empati, iletişim, Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma
Temel Değerler	: Saygı, hoşgörü, sorumluluk, hoşgörü
Kazanım	: Birlikte yaşama kültürü için diyalog ve etkili iletişimin önemini fark eder.
Açıklamalar	: Herkesin fikirlerini ifade etmesine olanak sağlamanın önemi vurgulanır.
Materyal	: Rol kartları
Kaynak	: Kudret EREN YAVUZ, Duygusal Zeka, İstanbul 2009.

SÜREÇ

1. Aşağıda verilen örnek olayı sınıfta okuyunuz. Öğrencilerinize bu olaya anne ve babaların/büyüklere nasıl tepkiler verebileceğini sorunuz. Verilen cevapları tahtaya yazınız (Bu aşamada süreyi dikkate alınız). Ekte verilen bilgi notundan da yararlanarak verilen tepkileri değerlendiriniz.
2. Aşağıda yer alan "Farklı Bakış Açısı" adlı bölümde yer alan rol kartlarını fotokopi çekerek istekli öğrencilere veriniz. Rollerini kavramaları için onlara belli bir süre veriniz. Öğrencilerinizin rolleri sınıfta sunmalarını sağlayınız.
3. "Spor bir şeyler giymek istiyorum" cümlesinden sonra "Anne/baba bir kaç farklı seçenek sunar" cümlesini öğrencilerle paylaşınız.
4. Öğrencilerinizden "Farklı Bakış Açısı" adlı bölümü etkili iletişim açısından değerlendirmelerini isteyiniz.
5. Öğrencilerinizden, benzer durumlarla (etkili iletişim kuramadıkları durumlarla) okulda, arkadaşları arasında karşılaşp karşılaşmadıklarını ve bu sorunu nasıl çözdüklerine ilişkin olumlu olumsuz örnekleri sınıfta paylaşımlarını isteyiniz.
6. Herkesin fikirlerini ifade etmesine olanak sağlamanın önemini vurgulayınız. Ailede, okulda, mahallede, arkadaşlar arasında ve toplumda birlikte yaşama açısından farklılıklara saygı, başkalarının fikirlerini ifade etmelerine fırsat tanıma, diyalog ve etkili iletişimin önemli olduğunu vurgulayınız.

ÖRNEK OLAY

Giyecek hiçbir şeyim yok, bu kıyafetlerle dışarı çıkamam. Eminim herkes bana güler. Yarın geziye de gitmeyeceğim. Ne kadar kötü... Keşke annem ve babam bana yeni kıyafetler alsalar. Sizce böyle bir durumda anneler/babalar/ büyükler nasıl tepki verirler?

FARKLI BAKIŞ AÇISI

ERKEK/KIZ
Alışverişe gitmem gerek, giyecek hiçbir şeyim yok. Bu kıyafetlerimle dışarı çıkamam. Yarın da geziye gitmeyeceğim.
Evet aslında kıyafetlerim var ama...
Evet!!!
Evet onu beğenerek almıştım.
Ama sadece kazak yetmez ki!
Bana yeni bir kıyafet alabiliriz.
Offff!...
Hııı hı!
Evet!! Evet!!
Spor bir şeyler giymek istiyorum.
Güzel oldu sanırım.
Ben arkadaşlarımı arayıp geziye katılacağımı söyleyeyim.

ANNE/BABA
Hımm. Giyecek hiçbir kıyafetinin olmaması canını çok sıkıyor. Kıyafetlerinin hiçbirini beğenmiyorsun. Bu dolaptaki kıyafetlerle dışarı çıkmak istemiyorsun.
Var ama sanırım, senin istediğin gibi değil.
Bir ay önce çok beğenerek aldığın bir kazak olduğunu hatırlıyorum.
O zaman hiç kıyafetin yok diyemeyiz.
Ne yapabiliriz sence?
Geçen ay kıyafet için para ayırmıştık. Ama bu ay ayıramayız.
Sanırım yeni bir kıyafet istiyorsun.
Sana bu konuda yardım etmemi ister misin?
Bu kazakla nasıl bir şey giyersen kendini iyi hissedersin?
Bu oldu sanırım. Bir dene bakalım. Ne düşünüyorsun?
Bence farklı bir tarz oldu.

ÖĞRETMENE BİLGİ NOTU

Örnek olayla ilgili olarak öğrencilerin olası tepkilerini değerlendirirken aşağıdaki bilgileri dikkate alabilirsiniz.

TEPKİLER	İLETİŞİM ENGELİ
Olur mu öyle şey? Bak dünya kadar kıyafetin var. Şunu giy, geziye git.	Emir verme, yönlendirme
Onu da bulamazsan görürsün.	Uyarma, gözdağı verme
Ama bunu bulamayan insanlar da var. Bak şu sana yakışır, bunu giyip git en iyisi.	Öğüt verme
Benim bu kadar giyeceğim bile yoktu. Buldunuz da bunuyorsunuz.	Nutuk çekme
Sen ne dediğini biliyor musun?	Yargılama, eleştirme
Benim çocuğum elindekilerle mutlu olur.	Övme
Başkalarının çocukları gibi konuşuyorsun.	Karşılaştırma
Bu konuda bir şey duymak istemiyorum.	Konuyu saptırma